

Groene glazenmaker en Krabbenscheer in Wildervank en omgeving vanaf 2008 tot en met 2016.

Een overzicht van waarnemingen van Krabbenscheer en Groene glazenmakers in Wildervank en omgeving, aangevuld met waarnemingen van de website waarneming.nl.

Al deze waarnemingen zijn terug te vinden op de website: www.waarneming.nl !

Het weer werkte in 2016 redelijk mee, behalve de eerste helft van de maand juli, tijdens het uitsluipen van de larven en de eerste helft van de maand augustus, een belangrijke periode voor de voortplanting. Het uitsluipen van de larven van de Groene glazenmaker begon laat dit jaar en was erg verspreid over de maand juli. Daardoor is dit deel van het onderzoek dit jaar niet erg succesvol geweest. Overigens zijn er door mij dit jaar opvallend weinig groene glazenmakers waargenomen.

Achteruitgang krabbenscheer en groene glazenmaker:

Vanaf het begin van de waarnemingen in 2000 tot en met het jaar 2016 zijn er binnen de plaats Wildervank op zes plaatsen krabbenscheer vegetaties achteruitgegaan of zelfs verdwenen. Het aantal planten krabbenscheer is hierbij ongeveer gehalveerd: van 282.500 naar 142.200. De grootste achteruitgang is uiteraard opgetreden bij het Westerdiep in Wildervank, die in 2008 vrijwel geheel gebaggerd is. Verontrustend is de woekering van riet in twee wijken langs de Dalweg 36. Gelukkig wordt hier in de winter van 2016 / 2017 actie op ondernomen.

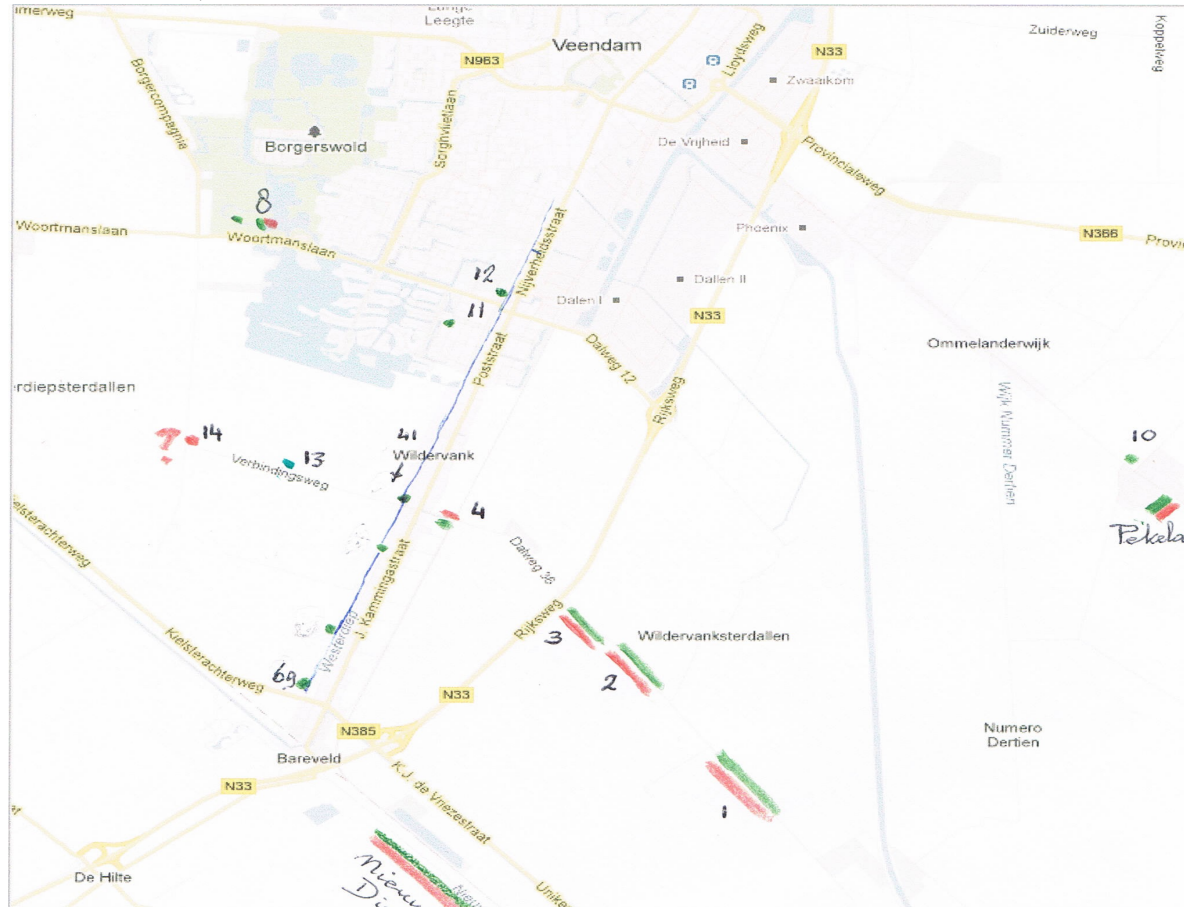
Aanbevolen onderhoud aan locaties met Groene glazenmaker:

Momentele zijn er twee plaatsen waar ingrijpen ten gunste van krabbenscheer vegetaties gewenst is, namelijk:

13: Sloot/kanaal langs de Verbindingsweg, westelijke tak, midden: aan de westzijde van de krabbenscheer vegetaties begint pijlkruid te woekeren. Deze graag terug dringen.

40: Westerdiep in Wildervank: op een aantal plaatsen zijn krabbenscheer vegetaties overwoekerd door allerlei oevervegetatie. De vraag is wat hier aan onderhoud mogelijk is.

Wildervank, e/o. Gemeente Veendam.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker

1. Wildervank: Dalweg 36 – oost.

AC: 255.730 – 563.508

Krabbenscheer oppervlakte: 480 meter bij 8 meter = 3.800 m² = ca. 50.000 planten maximaal.

Krabbenscheer:

- 18-08-2007, veel, V, H. de Heer.
- 25-07-2008: KS ca. 50.000 planten?
- 27-06-2009, "1" B. Oving.
- 14-08-2010: Krabbenscheer vult hele wijk; ligt er goed bij.
- 29-09-2011: Krabbenscheer intact.
- 04-07-2012: KS intact; wijk verlandt. Rest ongeveer 1/3 = 1.000 m² = 20.000 planten.
- 09-07-2012: idem. KS – V; 18-08-2012: idem.
- 05-05-2013: KS o.k., Planten komen al iets boven.
- 01-07-2013: KS ca. 1.000 planten (met Paul Hendriks, WS Hunze en Aas).
- 10-07-2013: KS idem – V.
- 17-07-2013: KS ca. 25.000 planten – V; 28-08-2013: idem.
- 13-02-2014: KS ca. 1.000? Wijk recent helpt geschoond.
- 15-05-2014: KS ca. 1.000.
- 17-07-2014: KS ca. 10.000 planten; goed herstel maar planten nog ijl.
- 06-11-2014: KS ca. 15.000 planten; planten sterven al af.

24-12-2014: KS ca. 1.000 planten; zuidelijk deel geschoond: over een breedte van ca. 1 tot 2 meter.

25-02-2015: KS ca. 1.000 planten; 20-07-2015: KS ca. 1.000 planten; wijk groeit erg dicht met Riet; 06-08-2015: idem.

26-05-2016: KS ca. 1.000; in wijk vrijwel verdwenen; alleen in oosteinde nog aanwezig.

09-07-2016: KS ca. 1.000; plaatselijk in de wijk nog aanwezig.

15-07-2016: idem.

15-12-2016: Situatie bekeken door Ronnie Buit en Jan Hoek. Sloot zal compleet geschoond worden en riet hopelijk goed verwijderd. KS planten zo mogelijk op oever deponeren.

Groene glazenmakers:

18-08-2007: GG - 9 M en 16 V.

H.J. Meijer & H. de Heer.

25-07-2008: GG - 3 M + 4 larven huidjes, niet verzameld.

26-07-2008: GG - 2 V, eileggend.

06-08-2009: GG - 1 M.

Dries Bosma.

24-08-2009: GG - 5 M en 2 V, eileggend.

Rens Penninx.

09-07-2012: Glazenmakers: veel huidjes; 6 verzamelt allen GG + 1 GG V op huidje.

18-08-2012: GG - 6 V, eileggend.

10-07-2013: GG - 2 V, larvenhuidjes.

17-07-2013: Glazenmakers: ca. 1 huidje / m². 8 verzameld: GG 2 M en 6 V.

28-08-2013: GG - 1 V, oostpunt

GG - 6 V, westeind; allen eileggend.

17-07-2014: GG - 7 huidjes, 3 M en 4 V, allen in het oostelijk eind. Elders geen huidjes.

10-08-2014: GG - 3 M.

René Oving.

09-07-2016: GG - 1 huidje bij oosteinde; niet bemachtigd.

15-07-2016: GG - 1 huidje: V; middendeel.

23-08-2016: GG - M, bij kanaal zuidwaarts.

Rene Oving.

1A: Dalweg bij sluis bij Sauna.

Krabbenscheer:

17-05-2013: 50 planten

Erik Koning.

Waarneming kon nog niet door mij bevestigd worden.

Groene glazenmaker:

24-08-2008: GG - 5 M en 2 copula's.

Dalweg 12.

Jordi

Strijdhorst.

Wildervanksterdallen, west van de Sauna. Voortplantingsplaats of A. mixta of de wijk langs Dalweg 36 bedoelt?

30-08-2008: GG - 11 ex. 3 copula's. Dalweg 12.

Harm Alberts & Han Derks.

Wildervanksterdallen, west van de Sauna. Voortplantingsplaats of A. mixta of Dalweg 36 bedoeld?

Controle zomer 2010 en 2013: niets van KS te vinden; mogelijk verward met Dalweg 36?

15-05-2014: geen KS te zien.

2. Wildervank: Dalweg 36 – west; hoog gelegen deel.

AC: 254.965 – 564.488

Krabbenscheer oppervlakte: 620 meter bij 15 meter = ca. 9.300 m² – V.= ca. 200.000 stuks.

Krabbenscheer:

1985: grote aantallen planten – duizenden-

B. Oving.

1990: idem.

1995: idem.

1998/1999: idem.

2000/2001: idem.

B. Oving.

Voor 2000: KS ca. 400 m².

VS Herstelplan GG 2000.

2008: 28-06-2008,

o.a. H. de Heer, H.J. Meijer.

24-07-2008: 100.000 planten?

2009: 06-05-2009: KS ziet er goed uit.

2010: 24-03-2010: de noordelijke helft wordt geschoond.

2010: voorjaar en voorzomer: Krabbenscheer ligt er goed bij.

27-05-2010: KS ziet er weer redelijk uit en herstelt goed.

22-06-2010: krabbenscheer ligt er redelijk bij; planten wel ijl en bleek.

08-07-2010: door lage waterstand stroomt er vervuild water in afkomstig uit de wijk ten oosten. Krabbenscheer planten geheel ondergedoken en kwijnend. Ziet er zeer slecht uit!

15-07-2010: Krabbenscheer weer boven water, rottend met stank van H₂S. Ziet er nog steeds zeer slecht uit!

In de nazomer herstellen deze zich op wonderbaarlijke wijze en Groene glazenmaker lijkt hier niet onder gelden te hebben.

14-08-2010: KS ligt er weer behoorlijk bij.

2011: Krabbenscheer ligt er goed bij maar planten zijn veel ijler dan de jaren ervoor. In het voorjaar stroomt er weer vervuild water in, maar de planten lijken zich er minder van aan te trekken.

03-06-2011: ca. 100.000 planten – V.

30-06-2011: ca. 400 bij 12 m² = 72.000 planten – V.

29-09-2011: idem, intact.

09-05-2012: idem, intact maar wel erg laag water.

19-06-2012: idem; 04-07-2012: idem; 09-07-2012: idem; 15-08-2012: idem; 18-08-2012: idem; 13-09-2012: idem;

05-05-2013: planten nog onder; lijken o.k.

24-05-2013: planten komen mooi boven; 100.000 planten; 06-06-2013: idem.

01-07-2013: KS ca. 100.000 planten (met Paul Hendriks, WS Hunze en Aas).

10-07-2013: KS idem; 17-07-2013: idem; 28-08-2013: idem, planten vrij ijl.

03-10-2013: idem en planten sterven al af.

13-02-2014: wijk recent helft geschoond. KS nog ca. 10.000?

25-02-2014: KS ca. 1.000 planten

Erik Koning

15-05-2014: KS ca. 20.000; 17-07-2014: KS ca. 20.000; planten vrij ijl.

28-07-2014: KS ca. 1.000 planten, bloeiend.

Erik Koning

06-08-2014: KS idem, planten vrij ijl; 06-11-2014: KS ca. 20.000 planten; planten sterven al af; 24-12-2014: KS ca. 10.000 planten; zuidelijk deel geschoond: over een breedte van ca. 1 tot 2 meter.

25-02-2015: KS ca. 100.000 planten; 24-04-2015: KS ca. 100.000 planten.

05-06-2015: KS ca. 100.000 planten; nog grotendeels onder water; 20-07-2015: KS ca.

120.000 planten; erg ijl; 06-08-2015: idem; 13-08-2015: idem; 21-08-2015: idem.

28-09-2015: idem; aantal planten per m² = 20.

30-09-2015: KS ca. 60.000; 29-10-2015: KS ca. 60.000

26-05-2016: KS ca 50.000 planten; zien er goed uit.

09-07-2016: idem; wel weinig bloemen; 15-07-2016: idem.

24-08-2016: idem; Riet rukt wel op. Onderhoud gewenst.

31-08-2016: idem; 15-09-2016: idem; 22-09-2016: idem.

15-12-2016: KS ca, 15.000 planten. Situatie op verzoek De Kompanjie bekeken met Ronnie Buit en Jan Hoek. Riet zal zo goed mogelijk verwijderd worden. Meekomende KS planten zo mogelijk op oever deponeren.

Groene glazenmakers:

01-08-2007: GG - 3 V, eileggend.

H.J. Meijer

05-08-2007: GG - 2 M.

H.J. Meijer

11-08-2007: GG - 25 M en 47 V.

H.J. Meijer & H. de Heer

26-08-2007: GG - 7 M en 20 V, eileggend.

Theo Muusse

26-08-2007: GG - 2 M en 6 V.

Daniel Benders

28-06-2008: GG - 1 M en 1 V. H.J. Meijer, S.G. Dutmer e.a. Vers uitgesloten ex. die niet vliegvaardig waren door verkreukelde vleugels.

28-06-2008: GG - 4 larvenhuidjes.

H.J. Meijer, S.G. Dutmer

23-07-2008: GG - 1 M en 4 ex.; Schemervlucht

S.G. Dutmer

24-07-2008: GG - 10 ex.; Schemervlucht.

S.G. Dutmer, H.J. Meijer

25-07-2008: GG - 3 M en 1 V, eileggend.

25-07-2008: GG - 1 ex., Schemervlucht.

26-07-2008: GG - 6 M en 4 V, eileggend.

28-07-2008: GG - 2 M en 2 V, eileggend.

Bert Oving.

28-07-2008: GG - 13 ex.

Bert Oving.

15-08-2008: GG - 15 M en 25 V, eileggend

15-08-2008: GG - 30 ex.; Schemervlucht.

15-08-2008: GG - 40 ex. ca. 14.15 uur

16-08-2008: GG - 100 ex.

Johan van 't Bosch & Kees de Vries.

17-08-2008: GG - 100 ex.; Schemervlucht.

H.J. Meijer.

24-08-2008: GG - 10 M.

Kim Huskens & Jo Hermans.

29-08-2008: GG - 16 ex.

Anne Hueber.

11-09-2008: GG - 10 M en 2V, eileggend.

25-09-2008: GG - 5 V, eileggend.

26-07-2009: GG - 45 M en 56 V.

H.J. Meijer & H. de Heer.

01-08-2009: GG - 20 ex.

Marnix Jonker.

04-08-2009: GG - 1 M.

Johannes Klapwijk.

13-08-2009: GG - 4 M en 1 V.

Johnny van der Zwaag.

20-08-2009: GG - 10 M en 1 V; eileggend.

08-08-2010: GG - 30 M en 5 V, eileggend.

10-08-2010: GG - 1 M en 2 V, eileggend

Gert Jan Kloppenburg.

14-08-2010: GG - 6 M, 1 V eileggend; 1 copula. Middag: 13.00 uur.

14-08-2010: GG - 30 M en 15 V, eileggend. Namiddag, 16.30 uur.

22-08-2010: GG - 1 M.

H.J. Meijer en H. de Heer.

30-06-2011: GG - 1 V, en larvenhuidjes: 21.

04-08-2011: GG - 2 M en 3 V, eileggend.

22-08-2011: GG - 10 M en 60 V, eileggend.

29-09-2011: GG – 2 M en 5 V, eileggend.
 01-10-2011: GG – 1 M en 1 V, eileggend. Kort bezoekje westelijke punt.
 09-07-2012: GG – 4 larvenhuidjes.
 15-08-2012: GG – 10 V, eileggend, ca. 1 per 5 m².
 18-08-2012: GG – 10 M en 40 V, eileggend, over 80 meter lengte.
 19-08-2012: GG – 2 M en 2 V, eileggend.
 19-08-2012: GG – 7 M en 5 V, eileggend Mark Scheepens.
 22-08-2012: GG – 2 M en 2 V, eileggend Tim Raats.
 13-09-2012: GG – 1 M en 3 V, eileggend.
 01-07-2013: Glazenmakers: veel huidjes: 6 verzameld: 3 GG.
 10-07-2013: Glazenmakers: veel huidjes, ca. 1 per m². 12 verzameld: GG 3 M en 7 V.
 17-07-2013: Glazenmakers: veel huidjes; ca. 1 per m². niet verzameld. GG 1 V, juveniel.
 25-07-2013: GG – 3 V, eileggend.
 28-08-2013: GG – 50 M en 15 V, eileggend en 2 copula, tijdens stapelwolk!
 18-09-2013: GG – 1 M. Emo Klunder.
 17-07-2014: GG – 3 M en 1 V; 3 huidjes waargenomen – niet verzameld.
 06-08-2014: GG – 8 M en 1 V.
 09-07-2016: geen huidjes waargenomen.
 15-07-2016: idem.
 16-08-2016: GG – 2 M. Hans Dekker.
 24-08-2016: 13.45: GG – 7 M en 4 V, eileggend. Hele wijk.
 15.45: GG – 11 M en 4 V, eileggend. Hele wijk.
 31-08-2016: GG - M 11, geen V; 14.30 – 15.00 uur.
 15-09-2016: GG – 1 V, eileggend.
 22-09-2016: geen GG waargenomen, ondanks juist tijdstip en goed weer.

3. Wildervank, Dalweg 36, uiterst west: het laag gelegen deel nabij de N 33.

AC: 254.634 – 564.867

Krabbenscheer oppervlakte: 200 meter bij 12 meter = 2.400 m². = 18.000 planten V.

30-06-2011: voor de helft geschoond.
 04-08-2011: KS ok. 29-09-2011: idem.
 09-05-2012: idem. 19-06-2012: KS ok.; 04-07-2012: KS ok.; 09-07-2012: KS ok.;
 15-08-2012: idem.; 18-08-2012: idem.; 19-08-2012: idem.; 13-09-2012: idem.
 05-05-2013: planten nog onder; lijken o.k.;
 24-05-2013: planten komen mooi boven; 15.000 planten; 06-06-2013: idem.
 01-07-2013: KS ca. 15.000 planten (met Paul Hendriks, ws Hunze en Aas).
 10-07-2013: KS idem; 17-07-2013: idem; 28-08-2013: idem; 05-09-2013: idem;
 03-10-2013: idem; planten sterven hier nog niet af.
 13-02-2014: KS restant nog 150. Wijk recent geheel geschoond. Er zal aangifte worden
 gedaan.
 15-05-2014: KS restant: ca. 150. Wijk lijkt nu aangesloten op kwelsloot N33.
 17-07-2014: KS ca. 8.000 planten, nog vrij ijl maar goed herstel.
 06-08-2014: KS ca. 10.000 planten; wijk weer helemaal vol.
 06-11-2014: KS ca. 8.000 planten; sterven al af.
 24-12-2014: KS ca. 1.000 planten; zuidelijk deel geschoond: over een breedte van ca. 1 tot 2
 meter.
 25-02-2015: KS ca. 1.000 planten.
 24-04-2015: KS ca. 4.000 planten; nog onder; lopen mooi uit en zien er goed uit.
 05-06-2015: KS ca. 5.000 planten; komen mooi boven.

20-07-2015: KS ca. 18.000 planten, erg fraai.
30-07-2015: idem.; 13-08-2015: idem. ; 21-08-2015: idem. ; 28-08-2015: idem.
28-09-2015: idem; aantal planten per m² = 18.
30-09-2015: KS ca. 12.000 planten.
29-10-2015: KS ca. 6.000 planten; erg laag water; planten sterven al af.

26-05-2016: KS ca. 3.000; zuidelijke helft geschoond.
30-06-2016: KS ca. 3.000; V; ijl; veel ingroei vanaf de oever.
09-07-2016: KS ca. 3.000; idem met weinig bloemen.
15-07-2016: idem.
21-07-2016: ingroeiende oevervegetatie door Groenwerf verwijderd.
24-08-2016: KS ca. 6.000.
31-08-2016: KS idem.
15-09-2016: idem.
22-09-2016: idem.
15-12-2016: KS ca. 1.000 planten. Situatie op verzoek De Kompanjie bekeken met Ronnie Buit (De Kompanjie) en Jan Hoek (Groenwerf). Riet zal zo goed mogelijk verwijderd worden. KS planten zo mogelijk op oever deponeren.

Groene glazenmakers:

22-08-2010: GG – 10 V, eileggend. H.J. Meijer en H. de Heer.
04-08-2011: GG – 1 V, eileggend.
22-08-2011: GG – 30 V, eileggend.
30-06-2012: GG – 3 ex; waarvan 2 beetje beroerd uitgeslopen. Dick en Mathilde Groenendijk.
04-07-2012: GG – 8 larvenhuidjes.
09-07-2012: GG - 10 larvenhuidjes + 2 V op larvenhuidje.
15-08-2012: GG – 5 V, eileggend, ca. 1 per 10 m².
18-08-2012: GG – 3 M en 30 V, eileggend.
19-08-2012: GG – 1 M en 2 V, eileggend.
19-08-2012: GG – 2 V, eileggend Mark Scheepens.
10-07-2013: Glazenmakers: 5 huidjes gezien, 4 verzameld: GG 1 M en 3 V.
17-07-2013: Glazenmakers: 9 huidjes verzameld: GG 2 M en 7 V.
28-08-2013: GG – 1 V, eileggend.
05-09-2013: GG – 2 M en 1 V, eileggend.
17-07-2014: GG – 4 huidjes allen V.
06-08-2014: GG geen waargenomen.
30-06-2016: Geen huidjes gevonden.
09-07-2016: idem.
15-07-2016: idem.
24-08-2016: 13.30: GG – 1 M.
15.30: GG – 2 M en 2 V, eileggend.
31-08-2016: GG – 7 M en 3 V, eileggend. Ca. 15.00 – 15.15.
15-09-2016: GG – 1 M.
22-09-2016: Geen GG waargenomen ondanks juist tijdstip en goed weer.

4A. Wildervank, wijk in Oosterdiep bij 36^e laan: oostpunt

AC: 253.711 – 565.675

Krabbenscheer:

28-08-2007, 100 - M,

H. de Heer

02-08-2008, 200 planten
27-05-2010: KS ca. 200 planten
04-06-2010, "1"
26-06-2010: 200 – V; 14-08-2010: ca. 30 m2 KS, = 300 planten. Fraai veld.
30-06-2011: 400 –V;
19-06-2012: KS 400 planten, vitaal; 04-07-2012: idem.
18-08-2012: ca. 120 m2 = 1.200 planten, wel erg overschaduwd; 13-09-2012: idem.
24-05-2013: KS ca. 100 planten; komen mooi boven en nog veel onder water.
01-07-2013: KS ca. 300 planten; 11-07-2013: KS idem.
17-07-2013: KS komt prima op: ca. 3.000 planten V.
28-08-2013: idem; 05-09-2013: idem;
03-10-2013: idem; oppervlakte inmiddels 9 x 25 m2 = 225 m2.
: Aan Westzijde ontstaat inmiddels ook een veldje: ca. 8 x 4 m2 = 32 m2.
01-12-2013: KS voor helft geschoond – noordzijde
05-12-2013: KS teruggeplaatst, tel. Ronnie Buis, de Kompanjie!
15-05-2014: KS ca. 100 planten, die mooi opkomen.
17-07-2014: KS ca. 1.000 planten – V, ijl.
06-08-2014: KS ca. 1.000 planten = 250 m2 maar ijl en planten ver uiteen.
06-11-2014: KS al afgezonken; plek lijkt o.k.; smalle strook noordoever geschoond.
25-06-2015: KS ca. 1.000 planten – V; fraai. Geen huidjes.
30-07-2015: KS ca. idem – V. ; 21-08-2015: KS idem. ; 28-08-2015: KS idem.
02-09-2015: KS idem; 09-09-2015: KS idem.

B. Oving
B. Oving

H.J. Meijer

26-05-2016: KS ca. 500 planten; deels nog onder water.
09-07-2016: KS ca. 1.000 planten; vrij wijd uit elkaar.
15-07-2016: idem.
22-09-2016: KS ca. 1.500 planten.

Groene glazenmakers:

11-08-2007: GG – 2 M en 2 V;
14-08-2010: GG – 1 M.
22-08-2011: GG – 1 V, eileggend.
18-08-2012: GG – 1 M.
28-08-2015: GG – 1 V, eileggend

H.J. Meijer

09-07-2016: geen huidjes gevonden.
15-07-2016: idem; Meerkoet aanwezig.

4B. Wildervank, wijk in Oosterdiep bij 36^e laan: midden, in de middag zon.

AC: 253.655 – 565.697

Krabbenscheer:

21-08-2015: KS ca 200, losse planten – erg aantrekkelijk voor GG!
21-08-2015: KS ca 200, losse planten – erg aantrekkelijk voor GG!
09-09-2015: idem.

26-05-2016: KS ca. 5 planten; allen nog onder water.
09-07-2016: KS ca. 10 planten; sterk aangevreten door waterhoen plus jongen.
15-07-2016: idem.

Groene glazenmaker:

20-08-2015: GG – 4 V, eileggend.

Emo Klunder.

21-08-2015: GG – 1 M en 4 V, eileggend.

28-08-2015: GG – 2 M en 2 V, eileggend.

5. Sloot A. Tripweg en J. Kokweg.

Nieuwe locatie voor KS, gevonden in 2016, maar gezien de aantallen planten zullen deze zich daar al eerder gevestigd te hebben.

In vier vakken komt krabbenscheer voor: vakken genummerd van noord naar zuid.

Vak 1, AC: 255.305 – 568.748

Krabbenscheer:

21-12-2016: KS ca. 20 planten.

Vak 2: AC: 255.269 – 568.559

Krabbenscheer:

30-09-2016: KS ca. 101 planten.

Guus de Vries.

21-12-2016: KS ca. 50 planten.

Vak 3: AC: 255.132 – 568.191.

Krabbenscheer:

21-12-2016: KS ca. 50 planten.

Vak 4: AC: 255.016 – 567.874.

Krabbenscheer:

21-12-2016: KS ca. 50 planten.

8. Borgerswold, bij bocht in sloot in westelijk deel. Zie ook Veendam 93A. "Peerdewaske".**Krabbenscheer:**

19-07-2008: 1.500 planten, tendens toenemend.

B. Oving.

14-08-2010: ca. 30 m² = 600 planten – V.

13-09-2011: ca. 100 m² = 2.000 planten; vitaal geschikt voor Gr glazenmaker

19-06-2012: ca. 100 m² KS = 500 planten – V.

04-07-2012: ca. 100 m² = 1.000 planten V.

09-08-2012: ca. 8 bij 15 m in een driehoek. Ligt er fraai bij.

15-08-2012: ca. 150 m² KS = 1.500 planten; ligt er fraai bij; 27-09-2012: idem.

04-10-2012: idem.

06-03-2013: KS deels aan oppervlakte, lijkt o.k.

17-04-2013: idem, en KS begint te groenen. 25-04-2013: idem; 05-05-2013: idem.

24-05-2013: KS ca. 250 planten, ogen matig; rest nog ondergedoken.

24-07-2013: KS ca. 1.500 planten, erg fraai – V.

31-07-2013: KS ca. 10 x 20 m² = 200 m² = 2.000 planten.

26-09-2013: idem; 28-11-2013: KS lijkt o.k.;

26-02-2014: KS ca. 150 planten; lijken o.k.; 20-03-2014: idem.

12-06-2014: KS ca. 1.000 planten; o.k.; 17-07-2014: KS ca. 1.500 planten, erg mooi. – V.
 27-08-2014: KS ca. 2.000 planten; 13-02-2015: KS ca. 2.000 planten, o.k.
 16-04-2015: KS ca. 1.000 planten; nog onder maar lopen mooi uit en zien er goed uit.
 24-04-2015: KS ca. 1.000 planten; nog onder maar lopen mooi uit en zien er goed uit.
 16-07-2015: KS ca. 2.000; westelijke helft aangevreten; 21-08-2015: idem.

17-03-2016: KS ca. 50 planten zichtbaar; rest ondergedoken; lijkt o.k.
 14-04-2016: KS ca. 10 planten zichtbaar; rest geschoond.
 28-04-2016: KS ca. 3 planten zichtbaar.
 15-07-2016: KS ca. 20 planten zichtbaar; geschoond door Wedeka groen?
 22-09-2016: KS nog 10 planten zichtbaar in matige conditie. Waterhoen?

Groene glazenmaker:

15-08-2012: GG – 4 M.	
16-08-2012: GG – 5 M en 1 V(?)	B. van Lieshout
17-08-2012: GG – 4 M	B. van Lieshout
24-07-2013: Glazenmaker huidjes: 6 gezien, 2 verzameld: GG 1 M en 1 V.	
27-07-2013: GG – 1 exemplaar.	Bert Oving.
31-07-2013: GG – 1 V, eileggend.	
31-07-2013: GG – 1 M en 1 V, eileggend.	René Oving.
04-08-2013: GG – 2 M en 2 V, 1 eileggend.	Bert Oving.
04-08-2013: Glazenmakers: 20 huidjes (vrijwel zeker A. mixta!)	Bert Oving.
22-08-2013: GG – 4 exemplaren.	René Oving.
23-08-2013: GG – 2 exemplaren.	René Oving.
24-08-2013: GG – 3 exemplaren.	René Oving.
26-08-2013: GG – 4 exemplaren.	René Oving.
28-08-2013: GG – 2 exemplaren.	René Oving.
28-08-2013: GG – 1 exemplaar: aan noordeinde van de sloot	René Oving.
05-09-2013: GG – 3 exemplaren.	René Oving.
17-07-2014: GG – 1 huidje V.	
16-07-2015: 1 huidje verzameld: A grandis V; 1 larf op uitsluipen: GG.	
21-08-2015: GG – 2 M.	

8A. Sloot in Borgerswold, west van 8.

Krabbenscheer:

21-10-2012: 1 plant 252.127 / 568.307 Ron JM Berkhout.

10. Ommelanderswijk – westelijk eind van het voormalige Veenkanaal, bij de dam naar Avebe opslagplaats. Hier is een klein veld Krabbenscheer.

Krabbenscheer:

22-09-2011: ca. 300 planten, 20m².
 09-08-2012: ca. 200 planten, 20 m²; 13-09-2012: idem.
 17-04-2013: KS planten nog ondergedoken; lijken o.k.
 31-07-2013: KS ca. 15 x 5 = 75 m² = 750 planten – V; 05-09-2013: idem.
 31-07-2014: KS ca. 150 planten.
 28-08-2015: KS ca. 100 planten; achteruitgegaan.

26-08-2016: KS ca. 500 planten – V; vooruit gegaan.

Groene glazenmaker:

31-07-2013: GG – 1 M, larvenhuidje.

11. Bij Westerschool – Valklaan:

AC: 253.644 / 567,431

Krabbenscheer:

28-07-2008: KS 1.001 planten.

B. Oving.

09-08-2012: KS 10 planten in voedselrijk water.

2015: geen planten meer aanwezig.

12. Westerdiep bij Apollolaan, noordzijde:

AC: 254.023 – 567.589

Krabbenscheer:

09-08-2012: KS ca. 200 planten in een fraai veldje.

13-09-2012: noord: 20 planten – rest lijkt verwijderd.

zuid: 20 planten.

03-10-2013: KS 20 planten.

30-07-2015: geen planten zichtbaar.

24-08-2016: KS ca. 80 planten, fraai.

12A: Westerdiep, nabij gemaal halverwege Apollolaan en 5^e laan.

Krabbenscheer:

28-07-2008: KS ca. 10.001 planten.

B. Oving.

2010 en later: planten blijvend verdwenen.

13. Verbindingsweg, bij dam halverwege Wildervank – Borgercompagnie.

AC: 252.241 – 566.188; breedte: ca 8 m. en 7 m voor KS.

Krabbenscheer:

05-09-2013: KS 4 planten - V, westzijde dam.

30-07-2015: inmiddels breidt de KS zich uit: iets oostelijk van het midden.

KS ca. 60 planten; 6 veldjes van elk 1 m² en wat losse planten.

28-08-2015: KS in meerdere velden en veldjes. Ca. 500 planten totaal.

02-09-2015: KS ca. 500 planten.

09-09-2015: idem; over 13 velden en veldjes.

29-10-2015: idem.

26-05-2016: KS ca. 2.000 planten – M.

09-07-2016: KS ca. 5.000 planten; breidt aardig uit M.

15-07-2016: idem.

19-08-2016: KS ca. 12.000 planten.

25-08-2016: idem.

31-08-2016: KS ca. 12.000 planten.

15-09-2016: KS ca. 12.000 planten.
22-09-2016: KS breidt nog steeds uit: ca. 12.000 planten;
06-10-2016: KS ca. 10.000 planten; in goede conditie. Met Roelf Pot.

Groene glazenmaker:

26-07-2008: GG – 3 M.

Bert Oving.

28-08-2015: GG – M ca. 10 en V ca. 20, eileggend.

09-09-2015: GG -2 M en 2 V, eileggend.

09-07-2016: geen huidjes.

15-07-2016: idem.

19-08-2016: GG – 10 M en 3 V, eileggend. + Emo Klunder.

25-08-2016: GG – 8 M en 3 V, eileggend.

31-08-2016: GG – 1 M en 1 V.

15-09-2016: geen GG waargenomen.

22-09-2016: geen GG meer gezien ondanks goed weer en tijdstip.

14. Verbindingsweg bij Borgercompagnie.

AC: 251.955 – 566.288

Krabbenscheer:

30-07-2015: inmiddels breidt de KS zich uit: uiterste west: 1 veldje 4 x 3 m. KS: ca. 150, ca 12 m².

28-08-2015: KS ca. 1.000 planten. 02-09-2015: KS ca. 1.000 planten – M;

29-10-2015: KS ca. 1.000 planten.

26-05-2016: KS ca. 750 planten.

09-07-2016: KS ca. 1.500 planten, M.

15-07-2016: idem.

19-08-2016: idem.

25-08-2016: idem.

22-09-2016: KS ca. 2.000 planten.

Groene glazenmaker:

30-08-2013: GG - 5 exemplaren.

René Oving.

05-09-2013: *plaats bezocht en er is daar geen KS aanwezig. A mixta bedoeld?*

30-07-2015: Huidje: 1 Aeshna mixta – V.

28-08-2015: GG – 2 M en 2 V, eileggend.

09-07-2016: geen huidjes.

15-07-2016: idem.

22-09-2016: geen GG waargenomen, ondanks goed weer en tijdstip.

40. Westerdiep in Wildervank, zuid van 5^e laan.

Deze is in 2008 volledig uitgebaggerd. Alle Krabbenscheer die er toen groeide is toen verwijderd, inclusief de toen waargenomen Groene glazenmakers. Langzamerhand in 2011 komen er in het zuidelijk deel weer plukken Krabbenscheer voor. In 2012 en in 2013 zet het herstel door en lijken er weer veldjes van voldoende omvang te zijn ontstaan die geschikt zijn

als habitat voor Groene glazenmaker. In 2014 is het Westerdiep niet geïnventariseerd en gemonitord. In 2015 waren er op minder plaatsen krabbenscheer planten aanwezig en in 2016 waren de meeste verdwenen mogelijk door overgroei door andere planten die in het voedselrijke water prima gedijen.

Oude KS vermeldingen:

1998/1999: Westerdiep: veel KS aanwezig

Bert Oving.

Oude Groene glazenmaker waarnemingen:

40. Westerdiep in Wildervank, tussen 48^e en 54^e laan: coördinaten: 252.919 / 564.379 en 253.059 -564.779.

05-08-2007 - 1 V; Eileggend H.J. Meijer Landbouwstraat 17;
05-08-2007 - 2 M; H.J. Meijer: nr. 216 en 166
11-08-2007 - 1 M en 5 V; H.J. Meijer; t.o. Landbouwstraat 210
11-08-2007 - 1 M en 2 V; Eileggend. H.J. Meijer; t.o. Landbouwstraat 136
Daar ook Krabbenscheer aanwezig, evenals bij de andere plaatsen.

Westerdiep: Nummering bruggen van Noord naar Zuid: 41 t/m 69 = Zwaaiikom.

41: Wildervank, bij brug in Westerdiep bij 24^e laan.

Krabbenscheer:

03-10-2013: Noordzijde: KS 2 x 10 planten.
2015 en 2016: planten verdwenen.

46: Wildervank, bij brug in Westerdiep ZW Hervormde Kerk.

Krabbenscheer:

03-10-2013: KS 1 plant, ZW.
2015 en 2016: planten verdwenen.

47: Wildervank, bij brug in Westerdiep bij 30^e laan.

Krabbenscheer:

28-07-2008: 25 planten

B. Oving.

03-10-2013: Krabbenscheer: 6 planten ZZ.
2 planten Z midden.

30-07-2015: Nz ca. 40 planten – M.
2016: planten verdwenen.

49. Wildervank, bij dam in Westerdiep bij 36^e laan / Verbindingsweg.

Krabbenscheer:

15-05-2014: geen KS, wel Watergentiaan.
30-07-2015: idem.
2016: geen planten meer aanwezig.

50: Wildervank, bij brug in Westerdiep N 36^e laan, t.o. nr. 65:

Krabbenscheer:

03-09-2010: 20 planten.

14-09-2011: ca. 10 m².

03-10-2013: KS 30 planten, N van brug in algenflab.

KS 10 planten + 10 planten + 10 planten, zuidwaarts gaande.

Westelijk is akkerland).

30-07-2015: Nz: KS ca. 40 planten – M.

2016: geen planten meer aanwezig.

51. Wildervank, bij brug in Westerdiep bij 36^e laan.

Krabbenscheer:

03-09-2010: 20 planten

14-09-2011: noord van brug: 20 m² in 2 veldjes, elk 10m².

zuid van brug: 10 m²

04-07-2012: ca. 14 m² = 250 planten M; 8 m² N en 6 m² Z van brug.

2015 en 2016: planten verdwenen.

54: Wildervank, bij brug in Westerdiep bij 36^e laan: 2^e brug Z van 36^e laan.

(brug dam brug)

Krabbenscheer:

03-10-2013: KS 10 planten, NZ.

KS: ZZ: 70 + 5 + 20 + 7 + 3 + 10. Deels onder water.

2015 en 2016: planten verdwenen.

55. Wildervank, Westerdiep, brug N2 42^e laan, t.o. :

Krabbenscheer:

30-07-2015: KS: Zz: 5 planten.

KS: Nz: 30 planten, deels onder water.

2016: geen planten meer aanwezig.

56. Wildervank, Westerdiep, brug iets N2 42^e laan, t.o. 17:

Krabbenscheer:

03-09-2010: 20 planten

14-09-2011: bij brug: ca. 30 m².

04-07-2012: N van brug 10 m² = 50 planten;

Z van brug 20 losse planten.

24-07-2013: N van brug: ca. 100 planten, fraai – V.

Z van brug: ca. 20 planten V.

03-10-2013: KS: NZ – 200 + 10 + 20: mooi veld!

ZZ – 20 + 20: deels onder water.

30-07-2015: KS: Zz: ca. 50 planten, deels nog onder water.

Nz: ca. 300 planten, klein deel onder water.

+ noordelijk aan westoever veldje van 2 x 3 m = 60 planten.

28-08-2015: KS: Nz: ca. 2.000 planten; breidt mooi uit.
Westoever: ca. 100 planten.
29-10-2015: KS: Nz: ca. 200 planten; sterk overwoekerd geraakt.
Westoever: ca. 50 planten, sterk overwoekerd geraakt.

31-08-2016: KS ca. 500 planten aan Nz. Sterk overwoekerd.
Ca. 5 planten aan Zz.

Westoever: ca. 50 planten.

06-10-2016: KS ca. 500 planten; sterk overwoekerd.

56A. Wildervank, Westerdiep, Dam 42° laan:

Krabbenscheer:

30-07-2015: Nz ca. 3 planten.
2016: planten verdwenen

57A. Wildervank, inham van voormalige wijk in Westerdiep, tussen 57 en 58, Zuid van 42° laan.

Krabbenscheer:

03-09-2010: 20 planten.
14-09-2011: ca. 100m²
04-07-2012: ca. 30 planten M, lijkt achter uitgegaan.
04-09-2012: ca. 50 planten.
03-10-2013: KS ca. 300 planten; liggen er mooi bij.
Tegenover inham: KS 30 planten, ondergedoken.
30-07-2015: KS ca. 120 planten; ca. 4 x 3 m.
28-08-2015: KS ca. 1.000 planten; liggen er goed bij.
29-10-2015: KS ca. 100 planten; zakken al af.

31-08-2016: KS ca. 1.000 planten; ca. 4 bij 10 m².

06-10-2016: idem.

57: Brug ten noorden:

Krabbenscheer:

04-09-2012: Zuidzijde: 10 planten.
30-07-2015: Nz en Zz: elk ca. 10 planten.
2016: planten verdwenen

58. Wildervank, bij brug in Westerdiep bij 42° laan = 2° Z 42° laan = bij school.

Krabbenscheer:

03-10-2013: KS: NZ – 30 planten.
ZZ – 10 planten boven en 100 onder.
2015 en 2016: planten verdwenen.

59. Wildervank, bij dam in Westerdiep Z van 48° laan.

Krabbenscheer:

03-10-2013: KS 20 planten, ZZ dam.
2015 en 2016: planten verdwenen.

60: Wildervank, bij brug in Westerdiep Z van 48^e laan.**Krabbenscheer:**

03-10-2013: KS 10 planten, NZ, in algenflab.
2015 en 2016: planten verdwenen.

69. Westerdiep, zwaairom aan zuidelijk eind.

Deze is in 2008 grotendeels geschoond. Langzamerhand herstelt de Krabbenscheer zich weer. In water veel planten Hoornblad. In 2012 gaan de planten weer achteruit en in 2013 lijken ze weer verdwenen.

Krabbenscheer:

27-05-2010: geen KS te zien; 25-06-2010: ca. 3 planten; 08-07-2010: ca. 10 planten.
03-09-2010: ca. 20 planten.
25-05-2011: geen KS te zien; 14-09-2011: ca. 50 planten.
04-07-2012: ca. 10 planten; 04-09-2012: geen KS waarneembaar.
03-10-2013: idem; water lijkt erg voedselrijk.
30-07-2015: idem.
2016: planten verdwenen.

Oude Groene glazenmaker waarnemingen:

01-08-2007: GG – 5 V; eileggend.	H.J. Meijer.
05-08-2007: GG – 6 M.	H.J. Meijer.
11-08-2007: GG – 1 M en 5 V; eileggend.	H.J. Meijer.
25-08-2007: GG – 2 M	H.J. Meijer.

Haaksbergen, 24 december 2016.

**Gerard Dutmer, Libellendeskundige en adviseur Stichting Platform Berend Botje,
Roofs 3
7482 LJ Haaksbergen
Tel: 053 -5724180**

www.platformberendbotje.nl